

Dina Štěrbová

Daniel Polman

archiv Dina Štěrbová

„Samozřejmě bych byla ráda vylezla mnohem více vysokých hor, jsem ale vděčná za to, co mi osud dopřál. A za to, že jsem to přežila.“

Cílevědomost, pevná vůle, empatie a ochota pomoci lidem v nouzi – tyto a mnoho dalších čností se potkalo ve výjimečné postavě naší i mezinárodní historie alpinismu. Cokoliv v životě činí, dělá na maximum. Ve vysokých horách vydržela a dokázala mnohdy víc než jakýkoliv chlap, vychovala syna, napsala čtyři knihy a dnes se velmi úspěšně angažuje v charitativní pomoci chudým horským oblastem v Karakoram. Mohla by být horolezeckou celebritou se vším všudy, její srdce ji ale vždy táhlo jinam než za blyštivým pozlátkem jménem „sláva“. Určitě také proto, že dělá vše poctivě a srdcem – bez kalkulu o materiálním prospěchu. Je mi ctí na stránkách lidé&HORY přivítat Dinu Štěrbovou.

Nedávno jsem dočetl vaši poslední knihu „Touhy a úděl – první ženy na osmitisícovkách“. Hltal jsem každý její řádek. Je to obdivuhodné dílo mapující kus himálajské historie. Jak dlouho jste knihu připravovala? A jak náročný byl sběr osobních a velmi detailních informací?

Potřebu zmapovat ženské úsilí o první výstupy na osmitisícovky jsem si prvně uvědomila v květnu 1992, kdy jsem se spolu s dalšími horolezci v základním táboře pod Mt. Everestem dozvěděla o tragické smrti Wandy Rutkiewiczové na Kangchenjunze. Mimochodem já sama jsem ke smrti v těch dnech také neměla daleko, ale nikdy jsem se o tom nikomu nezmiňovala. Když Ginette Harrisonová vylezla na Kangchenjunga a tím završila všech 14 „ženských“ osmitisícovek, znovu jsem si naléhavě uvědomila, že toto téma je třeba zpracovat dříve, než bude zapomenuto. To bylo ale stejně již dost pozdě, protože velká část akcí této story byla v té době již mrtvá. Také mi postupně docházelo, že jsem prakticky jediný člověk, který to může a musí udělat, protože jsem jednak byla součástí té éry (osmdesátá léta), zajímalo mě to a měla jsem docela přehled, navíc jsem některé ty holky znala i osobně a rozuměla jsem celé té atmosféře. Uvědomovala jsem si také, že se jedná o něco jako pomník a navíc, že celá ta historie je logickou, kompaktní a nezanedbatelnou součástí historie výškového lezení jako takového. Tak mi nezbylo, než se do toho pustit, abych měla čisté svědomí a nemusela se v hrobě obracet, protože jsem věděla, že to vlastně nikdo jiný napsat nemůže. To není sebe-

Vrchol Noshagu (7495 m)

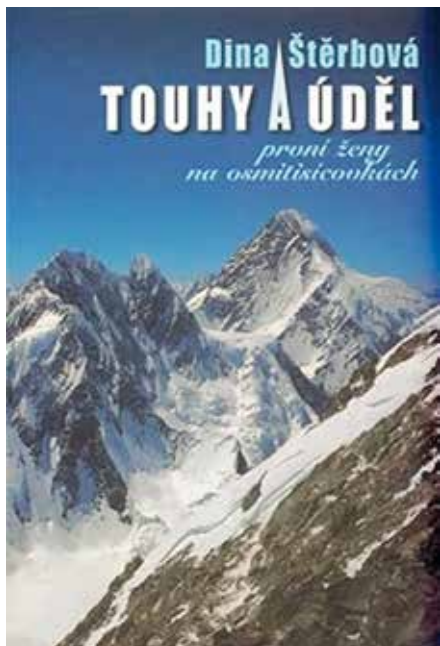

Sluncem zalitá Manaslu

chvála, jen konstatování. Nevěděla jsem vlastně, kde začít a potíží jsem měla nepřeborně. Několikrát jsem to úplně vzdala. Hodně mi pomohlo, že v té době se začalo komunikovat mailem. Mnohé mi to ale také dalo, protože jsem poznala nové skvělé lidi, kteří mi pomohli a bez kterých bych to nikdy nedala dohromady. Jsem jim za to velice vděčná.

Vaši novou knihu bych se nebál označit za světově unikátní – plánujete i její vydání v nějaké jazykové mutaci?

Uvědomuji si, samozřejmě, že kniha, pokud nemá úplně zapadnout, by měla vyjít v nějakém světovém jazyce, její téma totiž – geograficky vzato – hodně přesahuje náš rybník. Nevím ale, jak toho docílit, výtěžek z českého vydání byl jen zlomkem toho, co bych musela zaplatit za dobrý překlad rodilého mluvčího do angličtiny. Nejsem dobrý obchodník a neumím se v této branži pohybovat. Jen zázrakem jsem díky své nezkoušenosti nepřišla o autorská práva i copyright. V podstatě se i teď klidně může stát, že někdo využije moje pracně posbírané

Titulní strana nejnovější knihy D. Štěrbové

informace a vydá takovou knihu sám. „Touhy“ vyšly nedávno v Polsku, začátkem září, když mě na dva dny propustili z nemocnice, kde jsem podstoupila endoprotézu levého kolena, jsem knihu

představila publiku Polského filmového festivalu v Zakopaném. Měla jsem velkou radost. O dva dny později, bohužel, dostal můj manžel infarkt, takže můj současný život je dost komplikovaný. Ta kniha také pak dostala jakousi cenu na jiném polském festivalu v Landeku Zdroj, jak mně bylo sděleno z vydavatelství Ślapis v Polsku. Nedokážu ale z toho teď mít radost, jen doufám, že to snad pomůže dostat ji do světa. Moc bych si to přála. O peníze mi ale nejde vůbec, od začátku jsem věděla, že finančně je to ztrátová investice. Znáám se dnes již natolik, že mohu tvrdit, že to není ani ješitnost, co mě hnalo k napsání této knihy. Myslí si totiž stejně jako před léty, kdy jsem začala shánět materiál, že myšlenka napsat tuto knihu byla a je správná. Odhlédnu-li od toho, zda jsem to udělala dobře, či špatně. Ale je také možné, že jsem naivní.

Kde se ve vás vzala ta touha dělat věci naplno, včetně působení na expedicích? Zdědila jste ji po rodičích, případně jste měla nějaký vzor?

Nikdy jsem nepřemýšlela o tom, co to je, dělat věci „naplno“. Myslím, že je to jen klíšé. Já jsem se vždy řídila svými nápady, které se mi vyjevily na jakýchsi náhodných křížovatkách mého života. Prostě přišel nějaký nápad, věc, kterou život přinesl a která mě nadchla a kterou jsem pak chtěla uskutečnit. Jsem dost tvrdohlavá a nechtěla jsem se nikdy vzdát jen tak. Jak jsme si i s Věrou Komárkovou říkaly, že musíme udělat naše „best“ a když to nevyjde, tak se aspoň budeme moci podívat na sebe do zrcadla. Něco jako ten Hemingwayův stařec kombinovaný s malým princem – to byla vlastně intuitivně moje životní filosofie. Kupodivu fungovala, dokonce i za komunismu. Vzory jsem si moc nepřipouštěla, jsem introvertní individualista a nerada se opičím, ale nadchlo mě mnoho věcí, které lidé dokázali v průběhu civilizace v nejrůznějších oborech. Jsem za to na lidstvo hrdá. Treba i v matematice, teoretické fyzice či hudbě a dalších věcech. Bohužel si lidé udělali jeden druhému i mnoho hrozných věcí a to mě deprimuje. Moji rodiče byli slušní a vzdělání lidé, snažili se pro svoje děti udělat, co mohli, a všít-pit nám až donkichotskou slušnost a morálku. Říkali kupříkladu, že vzdělání nám nikdo nevezme. Ale doba, ve které žili,

Výšvih na Manaslu, cca 6900 m

Výstup ze základního tábora na Cho Oyu, 5500 m

Na Cho Oyu ve výšce 8000 m

jím samotným neumožnila realizovat jejich schopnosti, jak by si zasloužili. Zažili totiž dvě světové války a pak éru komunismu. Můj otec si převrat v roce 1989 již skoro neuvědomoval a maminka jej dlouho nepřezívala.

V roce 1977 jste výstupem na Noshag (7495 m) vytvořila československý výškový rekord. Vaši poslední větší expedici (Nanga Parbat) jste uskutečnila v roce 1997. Jak se za těch dvacet let změnila podmínky pro horolezce, například co se týče vybavení?

Nevím, k čemu ty změny přirovnat, ale kdybychom chtěli srovnat sedmdesátá léta s dneškem, je to podle mě asi takový rozdíl jako mezi středověkem a kosmickou érou. Vybavení je několikrát lehčí a mnohonásobně funkčnější. Některé věci jako stravování lezců při výstupech, snaha o nepřetržitě online spojení s domovem, či dokonce vyhřívání

boty, mi připadají až absurdní. Taktéž přípravky, které ovlivňují schopnost aklimatizace, jejich používání je veřejným tajemstvím. V horolezectví zatím není jasně definován pojem doping. Jak by se to asi také kontrolovalo... Je to jen věcí svědomí a zdravotního rizika. Celý ten posun technologie na mě trochu působí jako snaha vzít si do hor i veškeré vymoženosti civilizace a zažít riziko bez velkého rizika. Jsou samozřejmě i opravdoví horolezci, kteří skutečně posunují meze lidských možností, ti ale nejsou v popředí mediálního zájmu.

V roce 1980 následovala první expedice na osmitisícovku, kterou jste zároveň vedla. A rovnou se jednalo o první československou ryze ženskou výpravu. Byla pro vás expedice na Manaslu (8163 m) velkou lekcí, ze které jste následně čerpala při dalších aktivitách v nejvyšších horách?

Při uskutečnění té výpravy jsem se hodně inspirovala polskou ženskou výpravou na Gasherbrumy z roku 1975, ale na rozdíl od Polek jsme se dočkaly jen zlomku pochopení od našich institucí. Ve skutečnosti ani polská ani naše expedice nebyly „ryze“ ženské. V polském případě tam byl docela početný samostatný mužský tým s vlastními cíli, který však svoje kolegyně nesmírně podporoval. U nás na osm členek připadali tři kluci, kteří jeli s vědomím, že budou plnit funkci Šerpů, na které jsme neměli peníze. Dopadlo to trochu jinak, ale to se nakonec dalo čekat. Ženská expedice s ženskou vedoucí je velký problém, podobně jako Wanda Rutkiewiczová jsem byla neustále konfrontována s názorem, že expedici jsem si „udělala“ proto, že sama chci vylézt na vrchol, a musela jsem neustále dokazovat, že mi především jde o úspěch expedice jako takové. Ta výprava pro mě byla dost trpkou, ale užitečnou lekcí. Na druhé straně jsme všichni viděli a zažili nádherné věci. České holky se dostaly poprvé do Himálaje. Je to velmi těžké, a proto také samostatné větší ženské expedice pak brzy skončily. Vývoj v osmdesátých letech ostatně umožnil ženám, aby se začaly připojovat k jiným výpravám a výpravy vůbec začaly mít charakter volného sdružování samostatných skupinek, které dohromady měly společné povolení. Od toho byl jen krůček k vyložení komerčním výpravám, jak je tomu, bohužel, dnes.

V roce 1984 jste společně s Věrou Komárkovou a dvěma Šerpy váš výškový rekord překonali famózním výstupem na Cho Oyu (8201 m). Přelezli jste tenkrát obřížnou cestu v západní stěně a s Věrou jste se staly prvními ženami na vrcholu šesté nejvyšší hory světa. Považujete tento výkon za ten nejvýznamnější ve vaší horolezecké kariéře?

Ano, považuji, protože každý lidský úspěch má jen cenu úsilí, které člověk do něj vloží. A já jsem musela skutečně vynaložit nesmírně, až chorobné úsilí, abych se vůbec dostala na úpatí té hory. Navíc byla naše miniexpedice do té doby vůbec nejmenší skutečnou ženskou výpravou do nejvyšších hor. A když jsme tam skutečně vylezly, ještě dlouho se mi zdálo, že to byl jen krásný sen, ze kterého se budu muset probudit. Dodnes v sobě ale nosím pocit nesmírně-

Sestup z vrcholu Gasherbrumu II, 8035 m

ho štěstí a vděčnosti, že mi to bylo dopřáno. Navíc to byla „hora Herberta Ticheho“, k jehož pojetí horolezectví jsem měla vždy velmi blízko.

Věra Komárková ještě před tím emigrovala do USA, kde se jí určitě otevřely daleko větší možnosti plnit si své nejen horolezecké sny. Nelákalo vás také „utéct“ na západ?

Moje první reakce, když 21. srpna 1968 nad naším panelákem kroužil vrtulník s rudou hvězdou, bylo i s ročním synem utéct. Pamatovala jsem si totiž velmi dobře politickou perzekuci mé rodiny z předchozích let. Můj manžel ale řekl, že toto je naše země, že jsme tady doma a žádným sovětským darebákům pole nevyklidíme. Tak jsme zůstali v Československu. A nějak jsme to přežili i bez kolaborace.

Čtyři roky po Cho Oyu jste s Livií Klembarovou vystoupily na Gasherbrum II Rakouskou cestou. Jak obřížný výstup to v porovnání s Cho Oyu byl?

Bylo to něco úplně odlišného, protože pod Cho Oyu jsme byli jedinou malinkou solidární a přátelskou skupinkou lidí (my dvě, kuchař Changpa a dva Šerpové) po několik týdnů. Byl to velkolepý zážitek souznění s tím nejvelebnějším chrámem velké Přírody. Pod Gasherbrumy v roce 1988 bylo asi osm expedic a nedaleko vojenská posádka, hlídající linii příměří mezi Indií a Pákistánem. Žádná idyla. Byla jsem tam jako platící členka Košické výpravy, použila jsem honorář za knihu o Cho Oyu. Slovenští kolegové nebyli

V ledopádu Khumbu, cca 5900 m

z těch, kteří by rádi byli viděli na vrcholu osmitisícovky ženu. S Livií jsme si zkusily svoje, byl to přístup, který by bylo klidně možné nazvat šikanou. Nejvíce si cením toho, že jsme ten příšerný tlak s Livií ustály a na vrchol přesto vylezly. Myslím, že to bylo naše velké morální vítězství. Pak nám sice bylo vyhrožováno odebráním pasů a vyhozením z práce a tak podobně, ale naštěstí přišel rok 1989.

Setkala jste se tedy ze strany mužů kromě obdivu i s jistým odstupem kvůli tomu, že žena dokázala více než oni?

Někteří muži a není jich zase tak málo, jsou na snažení žen ve velehorách přímo alergičtí. Sama jsem to poznala na vlastní kůži několikrát, ale setkala se s tím více horolezkyň, včetně těch nejlepších. Některé do nebe volající případy jsem popsala i ve své knize Touhy a úděl. Nedovedu si to racionálně vysvětlit, čím to je.

Czech Hospital v Arandu

Po zdolání Gasherbrumu II jste se snažila dvakrát o Mt. Everest a jednou o Broad Peak a Nanga Parbat. Co vám stálo v cestě k těmto vrcholům?

V roce 1991 mě pozval slavný rakouský horolezec Marcus Schmuck na Everest ze severu. Když tam zahynul jeden z účastníků výpravy, Marcus výpravu ukončil. To by se asi dnes již nestalo, ale on byl ze „staré“ školy. O rok později jsem se pokusila o štěstí z nepálské strany z ledovce Khumbu, ale špatně jsem si to zorganizovala, vysvětlování by bylo na dlouhé lokty a nakonec jsem se octla pod kopcem sama. Sice v davu, protože tam bylo asi pět náct různých výprav, z toho několik komerčních, ale sama. Čtyřikrát jsem sólo absolvovala průstup známým nebezpečným ledopádem Khumbu nahoru i dolů, celkem dobře jsem se aklimatizovala, i když jsem při jedné příležitosti málem zahynula nedaleko třetího výškového tábora, který se nachází v úbočí Lhotce pod traverzem k Jižnímu sedlu. V té době jsem byla nejstarší ženou, která kdy vylezla nějakou osmitisícovkou, a bylo mi již přes 50. Když jsem nakonec stála před rozhodnutím, zda se pokusím sama a bez kyslíku o výstup na vrchol, rozum zvítězil. Ang Rita, který tam byl s Chillany, mi totiž slíbil, že půjdeme spolu, až splní svoje závazky k chilské výpravě – slib ale nakonec nemohl splnit. Dost jsem to obřečela. V roce 1994 na Broad Peaku měla naše olomoucká výprava smůlu, zahynuli tam dva naši kamarádi, z toho jeden na akutní formu horské nemoci (edém plic) v pouhých

5000 metrech. Vrtulník totiž nepřiletěl a kyslík, který jediný by jej mohl zachránit, jsme měli jen v omezeném množství. Sláva zemřel dvacet minut poté, co se láhev vyprázdnila. Neuměla jsem si představit, že jej pohřbíme do trhliny nedaleko vojenského kempu, kam volající lili splašky a házeli odpadky. Za nesmírně pohnutých událostí se mi nakonec podařilo zařídit převoz jeho těla z ledovce nejprve vrtulníkem do Skardu, kam jsme s dalším členem výpravy pěšky dorazili za dva dny, protože ve vrtulníku nebylo dost místa. Pak jsme ho s pomocí místní posádky odvezli civilním letadlem (samozřejmě tajně a nelegálně) do Islamabadu a nakonec po velkých strastech přes Karáčí, Frankfurt a Prahu až do jeho rodného Zábřehu. Podrobnosti by vydaly na román. Velmi složité bylo kupříkladu sehnat rakev, protože muslimové ji nepoužívají a spalování mrtvol považují za kacířství. Našla jsem ale malou křesťanskou komunitu na pokraji Rawalpindi a tam mi jeden jako úhel černý farník s britskými předky (alespoň z jedné strany) rakev vyrobil. Jmenoval se Michael. Míru na rakev si bral podle mě a požadavek Lufthansy, že rakev musí být vzduchotěsná, vyřešil tak, že ji pobíl zevnitř tenkým plechem. Shora na mrtvé tělo pak také položil kus vystříženého plechu, který po deseti centimetrech zaletoval. Já jsem tam ještě vložila malý křížek a omamně vonící květinu. Naštěstí v cargo terminálu islamabádského letiště nikdo nic nezkoumal. Když občas jedu kolem zábržského hřbitůvku, mám vždy dobrý

pocit, že Slávek je doma, na rozdíl od mnoha jiných, jejichž hrobem jsou trhliny a ještě mnohem horší místa.

Když se ohlédnete za svou horolezeckou kariérou, je tam něco, čeho jste chtěla dosáhnout a litujete toho, že to nedopadlo?

Samozřejmě bych byla ráda vylezla mnohem více vysokých hor, jsem ale vděčná za to, co mi osud dopřál. A za to, že jsem to přežila. Vždyť na svoji první osmitisícovou výpravu jsem jela ve věku, kdy jiní lidé většinou ve velehorách končí. Jsem hlavně ráda, že jsem v horách, které jsou pro mne něčím až transcendentním, mohla strávit tolik času, intimně s nimi souznít. Stále je totiž považuji za to nejkrásnější, co jsem v životě poznala.

Ještě se vrátím k vaší knize. Napříč všemi kapitolami se prolíná fenomén střetu mateřství a sobecké touhy odjet do nebezpečných hor. V pasážích, kde se malým dětem domů nevrátila matka, mi běhal mráz po zádech a v duchu jsem si pochvaloval fakt, že moje manželka

Ne každá „pitná voda“ je bezpečná.

Kapelní čistíčky vody KATADYN vám ušetří zdraví i výdaje za vodu.
www.BezpecnaVoda.cz

rozhovor

je „normální“. Tento střet jste po narození syna Michala musela řešit také. Jak obtížné to bylo? A co zapříčinilo, že hory často zvítězily?

Myslím, že střet mateřství a touhy odjet do nebezpečných hor musí řešit všechny horolezkyně –matky. Bylo to pro mě také velice těžké. Jednak kvůli synovi, ale také kvůli mamince, která měla touhu po horách nikdy nepochopila. „Co tam máš, je tam jen kamení, led a mráz, a co malý Michálek?...“ Vím, že se za mne i s otcem modlili. Svůj odjezd do hor jsem jim oznamovala vždy až na poslední chvíli, s výčitkami svědomí. Později jsem zjistila, že zdaleka jsem nebyla výjimkou. Dědala to kupříkladu i Wanda. Ale neřekla bych, že je to vloženo sobecké. Každý člověk má totiž dánu svoji cestu, vnitřní směřování, svoje tao, a tím je i horolezectví. Jak píše Carl Gustav Jung, je to něco jako skutečnost, že kapky vody se vždy řídí gravitací, je to proud vody, který neodvratně teče k cíli. Spočinout v tao znamená naplnění, úplnost, završení poslání, je to jediná smysluplná realizace smyslu existence. Neutečete tomu. Pravdou je, že hodně horolezek, které to s horami myslely vážně, se radši vyhnulo mateřství a často se bránily trvalým svazkům, ze kterých plynuly závazky. Ale jsou i opačné případy dvojic, připomínající až Romea a Julii. Například manželé Lillian a Maurice Barrardovi, kteří zahynuli na sestupu z vrcholu K2 v roce 1986.

Dá se v případě horolezců mluvit i o určité závislosti na pobytu v extrémních podmínkách vysokých hor?

Jestliže je touha závislostí, tak asi ano. Je to jakýsi nevysvětlitelný náboj v člověku, který někomu vydrží kratší dobu, jinému déle. Musí to, jak říkají buddhisté, vyvanout. Pokud odněkud slezete a po nějakém čase vás opět okouzlí vidina bílé hory, tak to ještě nevyvanulo.

Netajíte se obdivem k Wandě Rutkiewitzové. Od její smrti se tak zarputilá výšková horolezkyně asi neobjevila...

Žádnou takovou neznám, i když už několik žen zdolalo korunu Himálaje.

A jaká ze současných horolezek na vás udělala největší dojem?

Trochu sice ztrácím přehled, protože neustále opakování stejných cest již pro

Ledovec Čhogo-Lungma, pod kterým stojí Czech hospital

mě přestává být zajímavé, ale myslím si, že v současnosti je nejlepší Rakušanka Gerlinde Kaltenbrunnerová. Ohromila mě její urputnost na K2, kterou vylezla až na čtvrtý pokus samými vrcholně obtížnými trasami, ale nikdy přitom nesáhla po pokusu na normálce přes Abruzziho žebro. Nakonec tam vylezla nesmírně náročnou Japonskou cestou ze severu.

A co muži, jaké horolezce obdivujete a proč?

Obdivuji mnoho horolezců a můj následující malý výčet si nedělá žádné právo na úplnost. Osobně nejvíce obdivuji, a asi to již nikdy nezměním, Poláka Jerzyho Kukuczku, který vylezl všech čtrnáct osmitisícovek v polovičním čase jako R. Messner, v krátké době po něm, ale těžšími cestami. Byl ale druhý a to je něco jako bramborová medaile, bohužel. Alespoň podle mediálního obrazu. Ze současných horolezců obdivuji Kazacha Denisa Urubka, který podniká na osmitisícovky v Nepálu i Pakistánu zimní, přitom velice komorní výpravy až v minimalistickém stylu. Z našich horolezců si nejvíce cením Marka Holečka, protože je jednak skvělý, navíc si stále zachovává duši dobrodruha a já mu přeji, aby mu to zůstalo.

Jak vnímáte stále více komerční pojetou expediční činnost v Himálaji a Karakoramů?

Děsí mě to. Myslím, že je tím likvidován původní smysl horolezectví a nikomu to štěstí nepřinese.

V horách jste postupem času našli i jiné cíle, než jsou vrcholy hor. Je to pomoc lidem v nouzi. Můžete nám vaše aktivity v krátkosti popsat?

To je na dlouhé vykládání, kdo chce, všechno najde na našich stránkách. Pracujeme s Víťou Dokoupilem v Arandu od roku 2006 a kromě fungující malé nemocnice, kterou již 10 let zásobujeme léky a zvelebujeme, jsme tam realizovali řadu vodovodů, zavlažování, opravu cesty, školy, mostů, koupili jsme traktor, mlátičku, dva záchranné džípy a další věci pro zlepšení života vysoko položené himálajské vesnice, která je nejméně pět měsíců v zimě zcela odříznuta od ostatního světa. Je to vlastně takový modelový, ale zároveň univerzální projekt – návod, jak lidem zlepšit v extrémních podmínkách život.

Z doby, kdy jsem se tam pohybovala jen jako horolezec a milovník hor s touhou věcem porozumět, si pamatuji, že jsem čím dál hůř nesla fakt, jak vlastně lidé ze Západu využívají domorodce, kteří na hory vůbec nelezou z touhy po dobrodružství, ale proto, že musí uživit svoje rodiny – to je jejich celoživotní dobrodružství a bláznivé Evropany moc nechápu. Dnes se to sice, hlavně v případě nepálských Šerpů, hodně změnilo, ti se do současného dravého a až nechutně cynického byznysu s prodáváním hor ve třetí či čtvrté generaci po svých altruistických předcích zapojili jako ryby ve vodě (viz úděsná situace na Everestu a dnes už i na K2, kde právě nepálští Šerpové ovládají celou komerci). Ale Pakistán je v komerci proti Nepálu opožděný o desítky

let (naštěstí). Na druhé straně tam stále horalé Karakorumu žijí na samotné hraně přežití. Postupně mi docházelo, že to nějaká čokoláda, ponožky či „one pen“ nespraví. Jak je možné odčinit tu hrůzu, když horal z Askole či Arandu nese v zimě svoje nemocné dítě ve sněhu do nížin a ono mu po cestě v náručí umře. Pak donese nehybné tělíčko zase zpátky, aby ho na jaře, když půda rozmrzne, pohřbil jaksepatří. Měla jsem pocit hanby za naši nafoukanou civilizaci, a tak jsem toužila nějak to alespoň za sebe odčinit, udělat aspoň malý dobrý skutek, být na správné straně. A náhoda, která vždy přejí připravenému, mi to umožnila. Vím ale, že je to bohužel jen kapka v moři.

Co pro vás znamená pohled do očí dítěte, které opouští uzdravené vámi zřízenou nemocnici?

Je to nejčistší radost, jakou jsem kdy v životě zažila. Srovnatelná snad jen s tím, když se vám narodí vlastní dítě.

Dina Štěrbová

se narodila v roce 1940 v Bratislavě, v roce 1964 se provdala za Otakara Štěrbu a přestěhovala se za ním do Olomouce, kde začala přednášet na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého. Má syna Michala.

úspěšné výstupy (mnoho pokusů bez dosažení vrcholu nezahrnuto):

Vysoké Tatry:

celkem asi 300 výstupů v létě i v zimě
Dolomity a Alpy – všechny výstupy v rze ženském družstvu:

Torre Venezia, Livanosova cesta
Guglia di Brentai, Foxova cesta
Jalovec, Julské Alpy, Comiciho cesta
Piz Badile, Severovýchodní hrana

Světové velehory:

1963: Elbrus (5633 m)

1969: Ararat (5050 m)

1970: Haramosh II. (6750 m)

1977: Noshag (7495 m) – sólo výstup, tehdejší čs. výškový rekord

1978: Pik Korženěvská (7105 m) – Cetlinovou cestou s Martou Špakulovou

1980: Manaslu North (7156 m) – vedoucí první čs. ženské expedice do Himálaje

1984: Cho Oyu (8201 m) – Messnerovou variantou v západní stěně, s Věrou Komárkovou (USA) a Šerpy Ang Ritou a Norbu. První ženský výstup na tuto horu, zároveň 1. čs. výstup a ženský čs. výškový rekord

1988: Gasherbrum II (8035 m) – Rakouskou cestou jižním žebrem s Livií Klembárovou, 1. čs. výstup na tuto horu

V letech 1996 – 2005 několik přechodů, treků a skialpových výprav v Karakorumu a Himálaji. Kromě horských aktivit absolvovala vodácké expedice s manželem na Sibiř (řeky Katuň, Čuja, Bija) a šest expedic do Kanady a USA (splavení řek Athabaska, Velká Otročí řeka, Mackenzie, Yukon, Klondike, Nahanni, Nelson, Ottawa, Mississippi a další).

autorská činnost:

Je autorkou knih Čo Oju – tyrkysová hora, Putování po kanadských řekách, Die Mannerwelt der Hohen Bergen (vy-

šlo v Německu) a Touhy a úděl – první ženy na osmitisícovkách.

humanitární činnost:

2005: Karakorum – soukromá humanitární mise: stavba dvou vodovodů v dolině Braldu,

2006: Pákistán – humanitární mise HFH s Ing. Dokoupilem: první část transportu České nemocnice pro Arandu do Skardu,

2007: Humanitární mise HFH s Ing. Dokoupilem: druhá část – transport a postavení nemocnice v Arandu na úpatí ledovce Čhogo-Lungma, uvedení nemocnice do provozu. Provoz nemocnice zajišťují dodnes. Podrobnější informace o projektu nemocnice najdete na www.czechhospital.cz.

TPS EQUALON GV *EVO*

YOUR NEXT
BACKPACKING
EXPERIENCE.

ASOLO

WWW.ASOLO.CZ

TPS
Triple Protection Structure

- kůže a vysoce odolný nylon
- inovovaná Vibram® TPS EVO podešev

- strategicky rozmístěné tlumící zóny v místech došlapu
- GORE-TEX® Performance Comfort membrána

lidé & HORY

horolezectví - vysokohorská turistika
treking - feraty - skialpinismus - MTB

6/2016
75 Kč / 3,40 €

téma čísla
Hory Andalusie

Mt. Cook

Monte Piano

Noshaq

Michal Štantejský

Mezinárodní festival alpinismu
Praha 2016

Metodická příloha
Alpenverein:

Skialp

Dina Štěrbová

Skialp v oblasti Ortleru

Radek Jaroš:
Koruna Světa

LISTOPAD / PROSINEC

0.6